

Observatorul european al plurilingvistului

Scrisoarea electronică nr. 41 (mai-iunie 2011)

<http://www.observatoireplurilinguisme.eu/>

Traducere de Oana Gherăsoiu-Roșu

Traducerile în limbile [engleză](#), [germană](#), [greacă](#), [italiană](#), [portugheză](#), [rusă](#) și [spaniolă](#) sunt disponibile on-line.

1. Limbile în întreprinderi: povestea unei mici revoluții copernicane
2. Ultimele actualizări ale site-ului
3. OEP are cu adevărat nevoie de susținerea dvs., deveniți membru sau faceți o donație
4. Ce politică lingvistică trebuie aplicată în cazul studenților străini?
5. Anunțuri și apariții
6. Recitiți scrisorile electronice precedente

1) Limbile în întreprinderi: povestea unei mici revoluții copernicane

Uneori, au loc evoluții profunde pe care nu le observăm. Este și cazul modului de abordare a chestiunii limbilor în întreprinderi.

Mărețea idee, reluată pe larg în discursul politic și jurnalistic, se reduce adesea la următorul aspect: pentru a face afaceri la nivel internațional este nevoie de o singură limbă, și anume engleza. Nu este nevoie să se investească în alte limbi mai puțin răspândite și cum toată lumea vorbește engleza, este mai rentabil să se investească doar în această limbă. De altfel, dacă toată lumea ar vorbi aceeași limbă, ne-am înțelege mult mai bine. Limbile sunt piedici în calea comerțului. Pentru a îl face mai ușor, trebuie impusă o limbă unică.

Deși simpliste, aceste idei nu sunt mai puțin împărtășite de masa socială a majorității statelor europene. Sau, după cum spunea Einstein, „este mai greu să distrugi o prejudecată decât un atom”.

Totuși, încep să se înmulțească studiile care arată că engleza nu este suficientă, conform expresiei fericite a fostului comisar european pentru multilingvism, Leonard Orban.

Treptat, aceste studii schimbă fundamental modul de abordare a chestiunii lingvistice în întreprinderi, ducând la o răsturnare a perspectivei, un fel de revoluție copernicană la scară redusă.

La sfârșitul lui 2006, a apărut [raportul ELAN](#), comandat de Comisia Europeană unui centru de cercetare britanic, care a evidențiat faptul că lipsa competențelor lingvistice duce la pierderea unor oportunități de afaceri pentru întreprinderile europene. Putem discuta procentele calculate. Faptul că se constată că, în realitate, 11% dintre întreprinderi au declarat că au pierdut piețe din cauza insuficiențelor în materie de limbi, nu ne prezintă volumul afacerilor afectate, dar putem ghici că este vorba despre un procent considerabil.

În 2008, un nou raport a fost publicat sub egida Comisiei Europene în urma unui [Forum al întreprinderilor pentru multilingvism](#), realizat de un grup de directori de întreprinderi și experți, sub direcția lui Etienne Davignon. Sub titlul „Limbile sunt afacerile noastre”, acest raport confirmă concluziile raportului ELAN, atrage atenția asupra riscului de pierdere a competitivității în raport cu țările emergente care investesc masiv în limbi și stabilește necesitatea promovării unor politici de promovare a multilingvistului la toate nivelurile lanțului decizional în plan public și privat, începând cu guvernele și terminând cu micile întreprinderi. De exemplu, acestea pot consta în

investiții în pregătirea lingvistică, angajări de personal cu o altă limbă maternă și asigurarea unei bune comunicări multilingvistice prin Internet.

[În Suedia](#), un studiu comparativ a putut stabili o corelație între politicile lingvistice și performanțele în materie de exporturi. Acest studiu, desfășurat pe eșantioane de întreprinderi suedeze, germane și franceze, a arătat că întreprinderile germane, care aveau cel mai ridicat nivel de competențe lingvistice diversificate, aveau performanțe în materie de exporturi mai bune decât întreprinderile suedeze mult mai concentrate pe o singură limbă, întreprinderile franceze ocupând o poziție intermediară.

[În Elveția](#), studiile realizate în special sub direcția lui François Grin arată că dacă Elveția ar renunța la competențele sale plurilingvistice, aceasta ar pierde aproximativ 9% din PIB.

În paralel, [proiectul DYLAN](#) (DYLAN: Dynamique des langues et gestion de la diversité, 2006-2011) [Dinamica limbilor și gestionarea diversității, 2006-2010] reunește foarte multe observații care evidențiază, printre filosofii întreprinderilor, reprezentările actorilor și practicile cotidiene realități mult mai complexe decât orice am putea presupune despre întreprinderile care fac uneori din engleza atotprezentă un marcator de identitate exclusiv aproape sacru. Alte echipe manageriale au orientări diferite care fac dintr-un plurilingvism flexibil și cu o geometrie variabilă, care nu exclude bineînțeles engleza, temelia strategiilor globale relevante. Un prim studiu publicat de echipa [Universității din Bâle](#) sub direcția lui George Lüdi este foarte elocvent în această privință.

Pe de altă parte, avem la dispoziție o serie de anchete desfășurate în anumite regiuni, precum în [Lorena](#), [Alsacia](#) și [Catalonia](#), care ne arată modul în care întreprinderile se încadrează în rețelele de proximitate și cele globale, în care limbile sunt un instrument vital, o formă de adaptare la mediu, în raport cu care engleza oferă un răspuns parțial, dar nu acoperă absolut toate nevoile.

[Raportul către Parlament cu privire la aplicarea legii din 4 august 1994](#) include și informații foarte interesante referitoare la politicile și practicile dezvoltate în marile întreprinderi internaționale din Franța.

Am putea crede că acest gen de considerent vizează doar țările non-anglofone. Ceea ce nu este adevărat. În Regatul Unit, consecințele declinului înregistrat în învățarea limbilor moderne este un motiv serios de îngrijorare. Fascinația pentru o lume monolingvă și monoculturală, care are ca simptom declinul limbilor moderne, este, în același timp, nebunească și o sursă profundă de îngrijorare pentru [instituțiile de învățământ superior](#) și [patronatul britanic](#). Ultimul studiu realizat la cererea Confederation of British Industry a stabilit că limbile de care întreprinderile au cea mai mare nevoie sunt în special franceza, germana și spaniola, urmate de polonă și chineză. În prezent, British Council a luat inițiativa, împreună cu numeroși parteneri, printre care se numără și OEP, unui proiect european, [Rich Langage Europe-L'Europe riche de ses langues](#) (Europa bogată prin limbile sale), al cărui obiectiv este să încurajeze multilingvismul (plurilingvismul) în Europa, inclusiv în Regatul Unit, bineînțeles.

Comisia Europeană a inclus toate aceste tendințe profunde ale societății europene care distrug ideile preconceptuate. Deja, comunicarea Comisiei Europene din 2008, [Multilingvism: un atu pentru Europa și un angajament comun](#) includea orientări care vor avea nevoie de mulți ani pentru a deveni realitate, cu atât mai mult cu cât necesită determinare din partea guvernelor naționale, care lipsește adesea, acestea semnând adesea rezoluții în glumă și făcând contrariul a ceea ce s-au angajat să facă.

Comisia Europeană a realizat astfel o revoluție copernicană la scară redusă în ceea ce privește modul de abordare a chestiunii limbilor în întreprinderi, renunțând la a considera limbile ca piedici pentru comerț, ci mai degrabă luând popoarele ca atare, respectând diversitatea lingvistică și culturală a acestora chiar și în ceea ce îi privește pe consumatori și angajați, și privind diversitatea lingvistică și culturală ca pe o bogăție absolut semnificativă care trebuie integrată în strategiile întreprinderilor, de care multe persoane știu să se folosească perfect la ora actuală.

În această privință, [proiectul CELAN](#) (rețea de promovare a competitivității și ocupării forței de muncă prin strategii lingvistice), în care OEP este implicat, este exemplar. Având în vedere o mai bună cunoaștere a practicilor lingvistice ale întreprinderilor și, în special, a nevoilor lor, scopul acestuia este de a le pune la dispoziție resursele pentru ca limbile să devină un avantaj competitiv pentru ele.

În afară de aspectul economic, care poate părea reductor, implicațiile legate de civilizații sunt uriașe.

A se citi:

- [Un rapport officiel conclut à la nécessité économique du plurilinguisme \(ELAN\)](#)
- [Les langues font nos affaires \(Rapport Davignon\)](#)
- [Le multilinguisme suisse contribue au PIB](#)
- [Sociolinguistica Band 23: Sprachwahl in europäischen Unternehmen /Choix linguistiques dans les entreprises en Europe](#)
- [Les effets des compétences linguistiques sur la performance à l'exportation des entreprises françaises, allemandes et suédoises](#)
- [Building for growth : business priority for education and skills](#) (Education and skill survey 2011, by Confederation of British Industry and Education Development International)
- [Le plurilinguisme au travail entre la philosophie de l'entreprise, les représentations des acteurs et les pratiques quotidiennes](#) (études dans le cadre du projet européen DYLAN)
- [Dans les entreprises lorraines, le plurilinguisme avant l'anglais](#) (Etude de l'OREFQ)
- [Rapport au Parlement sur l'application de la loi du 4 août 1994](#)
- [En Alsace, le bilinguisme franco-allemand et le plurilinguisme plébiscités par les entreprises](#)
- [Presentació de l'estudi ELAN.cat:...](#)
- [Rich Language Europe-L'Europe riche de ses langues](#)
- [Projet CELAN](#) (Réseau pour la compétitivité et l'emploi par des stratégies linguistiques)

2) **Printre** [cele mai recente actualizări ale site-ului](#)

- [Marche du 18 juin 2011 pour la langue française et la Francophonie](#)
- [Les enfants bilingues méconnus par les systèmes éducatifs](#)
- [La Francophonie se mobilise pour le multilinguisme au sein de l'IRENA](#)
- [Time to vote for your favorite Language Learning Blog 2011](#)
- [Parution : Traduction et communautés \(Jean Peteers\)](#)
- [El reconocimiento del bilingüismo en hijos de emigrantes: Un triunfo...](#)
 - [Teaching and living with two or more languages :... \(F. Grosjean\)](#)
 - [L'UNESCO lance la deuxième version de Miftaah](#)
 - [Finding on Dialects Casts New Light on the Origins of the Japanese People](#)
 - [Language barrier limits European Internet users, study shows](#)
 - [Vers des principes directeurs de l'UNESCO en matière de politiques linguistiques](#)
 - [Langues : cinquante experts se réunissent à l'UNESCO \(30 mai – 1er juin\)](#)
 - [SNCF - Primes de langue des agents commerciaux : ...](#)
 - [Costruzione di una identità plurilingue e pluriculturale dell'Europa nel mondo](#)
 - [Swedish teacher lands EU 'tongue stories' award](#)
 - [e-commerce : Bruxelles veut faire tomber les barrières linguistiques](#)
 - [El 90% de los europeos prefieren acceder a los sitios web en su propia lengua](#)
 - [Poliglotti4.eu – A Language Observatory in the making](#)
 - [Dummheit überwindet belgische Sprachgrenze](#)
 - [Langues étrangères sur Internet en UE : l'anglais n°1 incontesté](#)
 - [L'Europe multilingue investit dans la traduction en ligne](#)
 - [Multilingual Aspects of Fluency Disorders: Howell, Van Borsel \(Eds\)](#)
 - [Diritti Linguistici: convegno annuale all'Università di Teramo](#)

- [Por uma língua viva \(Portalingua\)](#)
- [Lingua franca : rêve ou réalité ?](#)
- [10% of the EU population speak a regional or minority language](#)
- [Deutsch am Arbeitsplatz.de](#)
- [Un réseau d'enseignement international menacé à Bruxelles : pétition!](#)
- [Etats-Unis : l'enseignement du français à l'université résistera-t-il à la crise ?](#)
- [Pourquoi la langue et les études françaises dans le monde ? J. K. Musinde](#)
- [Escenarios bilingües, el contacto de lenguas en el individuo y la sociedad](#)
- [Désir de traduire et légitimité du traducteur \(18 juin\)](#)
- [Language Learning by Adult Migrants: Policy Challenges and ICT Responses](#)
- [Apprendre les langues à l'université au 21e siècle](#)
- [16 de mayo: Reconocer el bilingüismo de los hijos de migrantes:...](#)
 - [User language preferences online, Eurobarometer analytic report](#)
 - [Atti "La lingua italiana in Europa e nel mondo: Strumento di multilinguismo,...](#)
 - [Sorosoro : La reconnaissance du bilinguisme des enfants de migrants :...](#)
 - [«La lengua ayudó a las empresas españolas»](#)
 - [Les cerveaux bilingues vieillissent différemment](#)
 - [L'écologie linguistique au Luxembourg \(Sorosoro\)](#)
 - [Social, socializare, societate. Profiluri ale traducerii si interpretaarii](#)
 - [La communication en famille bilingue: en quelle langue parlent les enfants ?](#)
 - [Lancement du "Glossaire de la construction durable"](#)
 - [Some thoughts on bilingualism \(F. Grosjean, Sorosoro\)](#)
 - [Crise mondiale, en route pour le monde d'après \(F. Biancheri\)](#)

3) OEP are cu adevărat nevoie de susținerea dvs., deveniți membru sau faceți o donație

Dacă apreciați această *Scrisoare electronică*, dacă apreciați site-ul Internet al OEP și, în general, dacă doriți să îi susțineți activitatea, puteți [aderă la OEP](#) sau puteți [face o donație pentru OEP](#). OEP, plurilingvismul, limbile au nevoie de dvs.

OEP este o asociație de drept francez, cu o puternică componentă internațională datorită membrilor și partenerilor săi. În ciuda susținerii pentru proiecte pe care o primește din partea autorităților publice pentru organizarea unor evenimente de mari dimensiuni, precum Assises, în ciuda ajutorului structural din partea Ministerului Culturii (Délégation générale à la langue française et aux langues de France) [Delegația generală pentru limba franceză și limbi în Franța], pentru a-și desfășura activitățile, OEP are neapărată nevoie de susținerea membrilor săi, persoane fizice sau juridice. Dacă considerați că activitatea benevolă a OEP este utilă și merită susținerea dvs., alăturați-vă OEP, deveniți [membru OEP](#).

4) Ce politică lingvistică trebuie aplicată în cazul studenților străini?

Este o realitate. Nu doar mobilitatea internațională a studenților a crescut rapid în ultimii zece ani, dar statele europene, în special Regatul Unit, Franța, Germania, Spania și Belgia sunt de departe, la nivel mondial, destinațiile cele mai atractive. Astfel, contrar oricăror afirmații unanim acceptate referitoare la migrația materiei cenușii către Statele Unite, în 2006, statele europene au primit un număr de peste două ori mai mare de studenți străini decât Statele Unite. Efect al restricțiilor privind accesul pe teritoriul Statelor Unite după 11 septembrie 2001, al taxelor de înmatriculare care sunt în general mai ridicate în Statele Unite sau a competitivității mai scăzute a universităților americane, numeroși factori sunt în joc. Realitatea este că mișcările intraeuropene înregistrează o creștere puternică, iar procentul de studenți străini crește odată cu nivelul de studiu. Astfel, pentru Franța, 25% dintre studenții înscriși la doctorat sunt străini, comparativ cu 15% la master și 10% pentru diploma de licență. Este o mișcare care trebuie asumată și încurajată.

Ce politică lingvistică trebuie aplicată acestor studenți? Bineînțeles, este necesar ca acești studenți

să profite de șederea lor de lungă durată pentru a învăța limba și cultura țării de destinație și pentru a dobândi astfel o bună cultură europeană.

Organizarea, special pentru acești studenți, fie în Europa sau în afara ei, a unor cursuri în engleză este un nonsens stupefiant contrar intereselor țărilor de destinație și ale întregii Europe. Dacă aceștia vin să studieze în Europa, aceasta se datorează faptului că Europa prezintă atuuri pentru ei, nu pentru a-și perfecționa engleza. Deci, trebuie organizate cursuri lingvistice și culturale intensive care să le permită acestora să urmeze cursuri de pe un picior de egalitate cu vorbitorii nativi. Nimeni nu se îndoiește de faptul că motivația, care trebuie să fie puternică la acest nivel de studii, le va permite să își extindă paleta de competențe lingvistice și culturale, ceea ce reprezintă o șansă în plus pentru aceștia.

5) Anunțuri și apariții

- [Lingue per un cuore europeo - LEND](#) *Il seminario nazionale di formazione e aggiornamento 'Lingue per un cuore europeo - costruzione di una identità plurilingue e pluriculturale dell'Europa nel mondo' avrà luogo a Torino (Italia) nei giorni 28-30 Ottobre 2011.*
- [Terminologies \(I\) : analyser des termes et des concepts](#) - Travaux interdisciplinaires et plurilingues, Vol. 16, dir. Jean-Jacques Briu, Peter Lang, 2011
- [Le plurilinguisme au travail entre la philosophie de l'entreprise, les représentations des acteurs et les pratiques quotidiennes](#), dir. Georges Lüdi, ARBA 22, Acta romanica Basiliensa, octobre 2010
- [Le français, notre maison, petits essais sur l'usage du français aujourd'hui](#), collectif, Fondation Défense du français, Ed. Zoé, 2010
- [Identité et langue française. De la législation linguistique dans le Jura](#), Pierre-André Comte, 2010
- [Traduction et mondialisation](#), coord. Michael Oustinoff, Les essentiels d'Hermès, 2011
- [Une langue venue d'ailleurs](#), Akira Mizubayashi, Gallimard, 2011
- [Séminaire REAL-TICE - Comment tirer le meilleur profit des TICE en classe de langues](#), Madrid ? 22-25 iunie 2011
- 500 părinți de elevi din rețeaua de unități biculturale OETC din Bruxelles, amenințată de sufocare sub aspect financiar de către ministrul Educației, îi scriu acestuia din urmă și lansează o petiție. [A se vedea petiția](#)
- [Colóquio: Educação Bilingue e Bilinguismo](#), 20 e 21 de junho de 2011, [Fundação Calouste Gulbenkian](#)
- [The 4th ENIEDA Conference on Linguistic and Intercultural Education](#)
- [Infolettre n°24 de DLF Bruxelles-Europe](#)
- [Les médias de la diversité culturelle dans les pays latins d'Europe](#), dir. A. Lrenoble-Bart și M. Mathien, Emile Bruylant, 2011

6) [Recitiți precedentele Scrisori electronice ale OEP apăsând aici](#)

Dacă doriți să vă dezabonați de la această scrisoare electronică, răspundeți la acest mesaj cu titlul NU.

O.E. P. - 4 rue Léon Séché F-75015 Paris, France –

<http://www.observatoireplurilinguisme.eu/> - <http://www.efm-mehrsprachigkeit.eu>

- mobile : ++33 (0)6 10 38 68 90